

ชื่อเรื่อง	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานโครงการเมืองเจ้าตากสิน ถิ่นเมืองตากน่านอยู่ ส่วนมิติเมืองสะอาด
ผู้ศึกษาค้นคว้า	ณพล โฆษิตานนท์, ผกาพรรณ แสนนรินทร์, ศุภินี วงศ์ศิริกุล
ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์พรณยุพา นพรัก
ประเภทสารนิพนธ์	การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศศ.ม. สาขาวิชาพัฒนาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร , 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการโครงการเมืองเจ้าตากสิน ถิ่นเมืองตากน่านอยู่ ส่วนมิติเมืองสะอาด กลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการศึกษาค้นคว้ามีอยู่ 3 กลุ่ม ซึ่งคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จากชุมชนที่มีความโดดเด่นและได้รับรางวัลจากการประกวดชุมชนสะอาด คือชุมชนหัวเดียวด โดยแบ่งการศึกษาดังนี้คือ 1) กลุ่มเจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองตาก 10 คน 2) ประธานและกรรมการชุมชนหัวเดียวด 10 คน 3) ประชาชนในชุมชนหัวเดียวด 40 คน ซึ่งผลการศึกษาโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ และการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของโครงการ (SWOT Analysis) และนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) จากการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการเมืองเจ้าตากสินถิ่นเมืองตากน่านอยู่ ส่วนมิติเมืองสะอาด ซึ่งผลการวิจัยมีดังนี้

1. ข้อมูลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างส่วนของเจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการเมืองเจ้าตากสิน ถิ่นเมืองตากน่านอยู่ ส่วนมิติเมืองสะอาด

แหล่งข้อมูลโครงการที่เจ้าหน้าที่ได้รับทราบ ได้แก่ นโยบายของนายกเทศมนตรีเมืองตาก กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองตาก และเพื่อนร่วมงานโดยทราบวัตถุประสงค์หลักของโครงการฯ เป็นอย่างดี กล่าวคือ ต้องการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการรักษาความสะอาดบ้านเรือน การแยกและกำจัดขยะที่ถูกต้อง ปรับภูมิทัศน์ในชุมชนให้น่าอยู่ และเป็นการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาล โดยบทบาทหลักของเจ้าหน้าที่ คือ การเป็นแกนนำของโครงการและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับประชา และการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน

ด้านการมีส่วนร่วมในโครงการฯ เจ้าหน้าที่ทั้งหมดที่ปฏิบัติงานของโครงการฯ มีส่วนร่วมคือ สนับสนุนโครงการให้มีกิจกรรมเกิดขึ้น รณรงค์ให้ชาวบ้านในชุมชนให้ความร่วมมือใน

กิจกรรม รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมที่ได้จัดขึ้นด้วย โดยสาเหตุในการเข้าร่วมโครงการฯ นั้น เพราะตนเองมีความรับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของโครงการฯ ซึ่งประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโครงการฯ ได้แก่ ชุมชนมีความสะอาด เป็นระเบียบ สวยงามมากขึ้น เป็นประโยชน์ลำดับแรกที่เจ้าหน้าที่สังเกตเห็นว่าเกิดขึ้นในชุมชนอย่างเห็นได้ชัด เจ้าหน้าที่ยังได้มีส่วนร่วมและเข้าถึงประชาชนในชุมชนมากขึ้น มีความเข้าใจในกระบวนการและวิธีการดำเนินงานของโครงการเพื่อนำไปพัฒนาในส่วนอื่นๆ ของชุมชนต่อไป

ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโครงการฯ เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่กล่าวว่า สภาพพื้นที่ของแต่ละชุมชนมีความแตกต่างกัน จึงอาจทำให้การทำงานมีสิ่งที่จะต้องปรับตามสภาพของแต่ละพื้นที่ด้วย และในบางครั้งประชาชนอาจจะไม่ให้ความร่วมมือ

2. ข้อมูลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างส่วนของผู้นำชุมชน เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการเมืองเจ้าตากสิน ถิ่นเมืองตากน่านอยู่ ส่วนมิติเมืองสะอาด

แหล่งข้อมูลโครงการที่ผู้นำชุมชนได้รับทราบมีหลายช่องทางแต่ได้รับทราบข้อมูลโครงการจากเทศบาลเมืองตากเป็นหลักนอกจากนั้น ยังมีแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ที่ผู้นำชุมชนได้รับข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ นโยบายผู้บริหาร เสียงตามสาย และประธานชุมชน โดยผู้นำชุมชนได้รับการสนับสนุนเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการฯ จากเจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองตาก คือ การให้ข้อมูลและคำแนะนำเกี่ยวกับโครงการฯ เป็นอย่างดี นอกจากนั้น ยังได้รับการสนับสนุนในเรื่องของถุงขยะที่ทางเทศบาลได้นำมาแจกให้กับชุมชน รวมทั้งการจัดสรรคนและอุปกรณ์ในการทำความสะอาดพื้นที่สาธารณะในชุมชน และงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโครงการฯ

ผู้นำชุมชนเห็นว่าบทบาทของเจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองตากส่งผลดีต่อการพัฒนาชุมชนตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ได้เป็นอย่างดี ช่วยให้คนในชุมชนเห็นความสำคัญของการรักษาความสะอาดของบ้านเรือนและชุมชน สร้างความสามัคคีและความเข้าใจอันดีให้กับคนในชุมชน ยังสร้างชื่อเสียงให้กับชุมชนอีกด้วย เช่น เป็นผู้ให้คำแนะนำและเป็นพี่ปรึกษาให้กับชุมชน ติดตามประเมินผลของโครงการฯ ทำหน้าที่กำหนดแผนพัฒนาของโครงการฯ ประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อมตามกิจกรรมของโครงการ

ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในโครงการฯ ดังต่อไปนี้คือร่วมรักษาสิ่งแวดล้อมและรักษาความสะอาดบ้านเรือน ให้คำแนะนำแก่ประชาชนในชุมชน เช่น การแยกขยะ นอกจากนั้น ยังมีส่วนในการเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือชาวบ้าน เนื่องจากต้องการให้ชุมชนมีความสวยงามน่าอยู่ยิ่งขึ้นเป็นสาเหตุหลัก

3. ข้อมูลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างส่วนของชาวบ้านในชุมชนหัวเดียว เกี่ยวกับ การดำเนินงานโครงการเมืองเจ้าตากสิน ถิ่นเมืองตากน่าอยู่ ส่วนมิติเมืองสะอาด

แหล่งข้อมูลโครงการที่ชาวบ้านได้รับทราบข้อมูลเป็นช่องทางหลักได้แก่ เสียงตามสาย ของชุมชน คณะกรรมการชุมชน เจ้าหน้าที่เทศบาล ป้ายประกาศ และคนในชุมชน ตามลำดับ แต่มี ชาวบ้านร้อยละ 2.5 ไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการฯ นี้

ด้านการมีส่วนร่วมในโครงการฯ ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของ โครงการ ซึ่งได้แก่ การทำความสะอาดบ้านเรือนและบริเวณบ้าน การแยกขยะ ปลูกต้นไม้ และทิ้ง ขยะให้ถูกที่ โดยสาเหตุหลักที่เข้าร่วมโครงการฯ คือต้องการให้ชุมชนสะอาด น่าอยู่ การเข้าร่วม กิจกรรมของชาวบ้านในชุมชนนั้นได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองตาก ซึ่งได้แก่ การ ได้รับแจกถุงขยะ (ถุงดำ) การจัดสถานที่ทิ้งขยะ เจ้าหน้าที่เทศบาลที่ทำความสะอาดบริเวณพื้นที่ สาธารณะ และการให้ข้อมูลข่าวสารคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ฯ

ประโยชน์หลักที่ชาวบ้านได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการฯ ได้แก่ ชุมชนมีความสะอาด เป็นระเบียบ สวยงามมากขึ้น นอกจากนี้ ชาวบ้านยังได้รับความรู้เกี่ยวกับ กิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ เช่น การแยกขยะ มีจิตสำนึกและมีวินัยในการรักษาความสะอาด มีรายได้จากการขายขยะที่คัดแยก สุดท้ายคือการมีสุขภาพที่ดีขึ้นเนื่องจากความมีระเบียบ สะอาด ของชุมชน

ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโครงการชาวบ้านแสดงทัศนะไว้หลายประการ ได้แก่ ชาวบ้านบางกลุ่มไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม ชาวสารเกี่ยวกับโครงการยังไม่ทั่วถึง และยังขาดความเข้าใจในโครงการฯ คนในชุมชนส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุจึงอาจส่งผลต่อการเข้ามามี ส่วนร่วมในกิจกรรมของโครงการฯ ได้

ซึ่งความสำเร็จของโครงการนั้น สิ่งที่สำคัญเกิดจากความร่วมมือของคนในชุมชนทั้ง 3 ส่วน ซึ่งได้แก่ เจ้าหน้าที่เทศบาล ผู้นำชุมชน และชาวบ้านในชุมชนหัวเดียว ได้นำหน้าที่ในส่วน ที่ตนเองรับผิดชอบเป็นอย่างดี จึงสร้างความสำเร็จให้กับโครงการที่เกิดขึ้นในชุมชนแห่งนี้

Title: COOPERATE OF POPULATION TO PERFORM " TAK PROVINCE,THE CITY OF CLEAN AND THE LAND OF COMFORT : CITY OF TAKSIN PROJECT "

Authors: Napol Kositanont, Phakaphan Saennarin,Suttinee Wangsirikul

Advisor: Assoc. Prof. Phanyupa Nopparak

Type of Degree: Independent Study,Master of Arts Degree in Social Development (M.A. in Social Development),Naresuan University, 2008

Abstract

The Research propose is study Participation of residents to perform King Taksin Territory campaign; Tak lively province, clean segment of city. The sampling group is selected by Purposive Sampling method from the community that won cleaning community contest prize and remarkable community. They are Hua Diad community. The sampling groups are: -

1. Tak local government officers 10 person.
2. Leader and committee of Hua Diad community 10 person.
3. Hua Diad community residents 40 person

The results of Research in-depth Interview, analysis of data by frequency distribution, percentage, SWOT analysis, and description analysis present information comes from Participation of residents to perform King Taksin Territory campaign; Tak lively province, clean segment of city are: -

1. To interview Tak local government officers sampling group regarding perform King Taksin Territory project; Tak lively province, clean segment of city.

Source of information is informed to Tak local government officers sampling group is strategy of Tak mayor; Division of Public Health and Environment of Tak local government; and colleague who is fully understood objective of the campaign to make community has a hand in keep clean home, sort out and eliminate garbage, better townscape and develop community of local government. Primarily obligation of officer is leader of campaign and joins in activities to exemplify, and facilitate for residents.

In the part of join in activities, every officers join in to help the campaign activities, to operate the residents go along to campaign and join in the activities. The reason officers join this campaign is they take responsibility for every activities campaign. The advantage of community is clean, nice and orderly that is the major of the campaign objective. More over than the campaign leads officer to cooperate and reach the residents; understood procedure and practical of campaign for continue developing in other section of community.

The issues happen to the campaign are each community is different culture so the operation need to change to environment and sometime they can't get any participate from residents.

2. To interview Leader and committee of Hua Diad community sampling group concerning perform King Taksin Territory project; Tak lively province, clean segment of city.

Data source is reported to Leader and committee of Hua Diad community sampling group acquires from many ways but the main communication is Tak local government. Besides, other data source is strategy, local radio broadcast; sound on the line; chief of community. Tak local government office supports the chief of community to information and suggestion about the project. Moreover, Tak local government office support garbage bag to give out community included allocate man power and cleaning equipments for clean up public area of community, and budgeting of activities of the project.

The chief of community realizes local government office job effects have good developing community as objective of the project. It makes residents takes in cleaning home and community significance, make unity and comprehension of community, and makes the name to community also. For example, to give counsel to community, to follow up and evaluate the campaign, setup objective plan campaign, to publicize and promotion make the residents join in activities campaign.

The activities of the chief of community are joining to take care earth and cleaning, give advice to residents such as how to grouping garbage, and be volunteer to help residents. The mainly propose is setup nice community.

3. To interview Hua Diad community residents about perform King Taksin Territory project; Tak lively province, clean segment of city.

Source of information is notified to Hua Diad community residents sampling group is local radio broadcast; sound on the line; community committee, local government officer, sign board, and other residents. But 2.5% of residents doesn't acknowledge about this campaign.

Residents join in the activities of campaign example home and around home cleaning, garbage selecting, planting. Main objective is make lively community and clean

The benefit that residents get from the campaign is community is clean and. The residents get knowledge about activities of campaign. Finally, the residents are healthy.

The issues happen to the campaign are some residents don't accompany in activities, campaign news doesn't spread widely and lack of knowledge. Some residents are elder that is maybe effect the campaign.

The success of the campaign is cooperate between 3 parties; Tak local government officers, Leader and committee of Hua Diad community, and Hua Diad community residents to perform their responsibility well and make the campaign complete for this community.